

EDİTÖRDEN...

Sayın Meslektaşlarım,
TOTBİD Dergisi'nin Değerli Okurları,

Ortopedi ve parazitoloji alanlarında önemli eserleri olan Fransız tıp doktoru Nicolas Andry de Bois-Regard (1658-1742), 1741'de yazdığı kitaba "çocuklardaki deformitelerin önlenmesi ve tedavisi sanatı" (*ORTHO-PEDIE*) anlamında *L'orthopedie* ismini koymuştur. Kitap 1742'de *Orthopaedia* adı altında İngilizce'ye çevrilmiştir. Kitabındaki çizimlerden biri olan eğri (çarpık) ağaçtan (*crooked tree*) esinlenerek oluşturulan benzeri semboller, zaman içinde dünya genelinde birçok ortopedi (ve travmatoloji) derneğinin logosu olarak kullanılmıştır.

Skolyozun tedavisi için; her üç ayda bir değiştirilen yastıkçık (*pad*) destekli korse kullanılmasını öneren Nicolas Andry, kitabında kullandığı çizimlerde, merdiven taşınmasının skolyoz deformitesinin düzeltilmesinde yardımcı olacağını belirtmiştir. Tibianın eğriliği için de konservatif tedavi olarak; eğri (çarpık) genç bir ağacın (*crooked tree*) düzeltilmesinde olduğu gibi, eğri (çarpık) bacağın da benzer şekilde demir bir plakla sarılarak kademeli olarak düzeltilebileceğini belirtmiştir. Makalenin yazarı Remi Kohler, buradan hareketle, Nicolas Andry'nin skolyozun düzeltilmesini sembolize ettiği düşünülen meşhur eğri (çarpık) ağacının (*crooked tree*) yanlış yorumlandığını ifade etmektedir. [Kohler R. *Nicolas Andry de Bois-Regard (Lyon 1658-Paris 1742): The inventor of the word "orthopaedics" and the father of parasitology. J Child Orthop, 2010 Aug;4(4):349-55*]. İlgili makaledeki Nicolas Andry'nin kitabından alınan ağaç çizimi, dal ve yaprak sayısı fazla olmayan genç bir ağacı (fidanı) sembolize etmektedir.

*

Skolyoza bağlı omurga deformitelerinin düzeltilmesinde 1990 öncesi, konkav tarafta gerdirme (distraksiyon) sağlayan ve distali yuvarlak kesitli Harrington çubuk-çengel sistemi yaygın olarak kullanılmaktaydı. Bu uygulamada; spinöz çıkıntılar supraspinal ve interspinal bağlarla birlikte kesilerek alınır, füzyon için laminalar ve faset eklemleri çengeller arasındaki geniş bir alanda dekortike edilir, elde edilen kemikler de greft olarak kullanılırdı. Zaman içinde distal ucu kare kesitli Harrington distraksiyon çubukları ve buna uyumlu kare şeklinde yuvası olan çengeller kullanıldı. Sublaminar tellerle takviye edilen Luque ve Harri-Luque yöntemleri uygulandı. 1980'li yılların sonlarında; açık-kapalı çengel-vida, çubuk ve çubukları transvers planda tespit eden bağlantı elemanlarından oluşan Cotrel-Dubousset (C-D) enstrümantasyon sistemi, omurgada her üç planda da düzeltme yapacak şekilde, konkav (içbükey) tarafta distraksiyon, konveks (dışbükey) tarafta kompresyon (sıkıştırma) ve derotasyon yaparak uygulanmaya başlandı. Sistem uygulandıktan, yeterli distraksiyon, kompresyon ve derotasyon yapıldıktan sonra, çengel ve vidaları çubuklara tespit eden minik vidalar kabarıklık yapmasın diye kırıldıklarında revizyon gerektiğinde çıkarılmaları zordu. İlerleyen zaman içinde; mevcut skolyoza bağlı omurga deformitesinin görülme yaşına, eşlik eden diğer patolojilere, eğriliğin şekline ve derecesine göre değişmek üzere, uygulaması daha kolay modüler sistemler geliştirildi. Uç bölgelerde anatomik yapılar korunarak komşu segment hastalığından kaçınmak için daha fazla hareketli segment bırakılmasına özen gösterildi.

*

Bu sayıda "Adolesan İdiyopatik Skolyoz" başlığı altında: "Genel bilgiler ve tarihçe; toplumsal tarama, farkındalık ve aile bilgilendirmesi; radyolojik değerlendirme, sınıflamalar, egzersiz tedavileri; korse uygulamaları; cerrahi öncesi değerlendirme ve cerrahi endikasyonlar; füzyon seviyesinin belirlenmesi; cerrahi tedavide selektif füzyon stratejisi; füzyonsuz cerrahi yöntemler ve sonuçları; cerrahi uygulamalarda komplikasyonların önlenmesi ve yönetimi; proksimal ve distal bileşke kifoza ile *adding on* kavramları, bunları önleme ve tedavi yöntemleri; cerrahi uygulamadaki yenilikler; cerrahi uygulamaların sonuçları; yargıya yansıyan skolyoz cerrahisi uygulanmış olguların tıbbi ve hukuki değerlendirilmesi" konuları, kendi alanlarında deneyimli yazarlar tarafından aktarıldı.

Bu sayının planlanması ve oluşturulmasındaki katkılarından dolayı davetli sayı editörleri Sayın Prof. Dr. Mehmet Akif Kaygusuz'a ve Sayın Doç. Dr. Deniz Kargın'a, birikim, deneyim ve zamanlarını bizlerle paylaşan yazarlara yayın kurulu adına teşekkür eder, keyifli okumalar dilerim.

En içten saygılarımla.
Prof. Dr. İrfan Esenkaya
TOTBİD Dergisi Editörü